

ELO ry/Jaana Lehto

LAUSUNTO

16.12.2016

1 (2)

ELO ry:n LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN EDUSKUNNALLE LAIKSI AMMATILLISESTA KOULUTUKSESTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Elinkeinoelämän oppilaitokset ELO ry on ammatillisten ja valtakunnallisten erikoisoppilaitosten verkosto, jonka aikuiskoulutuksen tarjonta kattaa koko elinkeinoelämän. ELO:n oppilaitokset rakentavat elinkeinoelämän kilpailukykyä sekä parantavat työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista tarjoamalla työelämälähtöistä lisä- ja täydennyskoulutusta. ELO ry kiittää mahdollisuudesta ottaa kantaa hallituksen esitykseen laiksi ammatilliseen koulutukseen.

Lakiesitys yhtenäistää ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöä siirtymällä yhteen lakiin, järjestämislupaan ja tutkintojen suoritustapaan, minkä tavoitteena on selkeyttää toisen asteen ammatillisten oppilaitosten toimintaa. Erikoisoppilaitoksina toimivien oppilaitosten ammatillisen koulutuksen järjestämisessä on jo paljon elementtejä, johon lakiehdotus tähtää.

Ammatillisilla erikoisoppilaitoksilla on tärkeä tehtävä usein varsin kapean, mutta elinkeinoelämän kannalta oleellisen osaamisen ylläpitäjänä ja kehittäjänä. Tästä esimerkkinä mm. Turun Meyerin telakan oppilaitoksen merkitys käytännön osaajien kouluttajana – ei tutkintojen tuottajana - meriteollisuuden tarpeisiin. Virallisia tutkintoja ei kaikille aloille ole olemassa, kuitenkin koulutusta ja osaamista näillä, sekä viennin että kotimarkkinoiden kannalta merkittävillä erikoisaloilla, on oltava tarjolla nopeasti ja riittävästi tilauskannan heilahteluista huolimatta. Elo ry pitää myös tärkeänä, että erikoistuneet oppilaitokset saavat resursseja ja voivat toimia myös valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti ja siten palvella yrityksiä, joilla on laaja toimipisteverkko.

Tässä lakiesityksessä sekä koulutuksen järjestämislupa, että puolet oppilaitosten rahoituksesta on sidottu vain virallisiin tutkintoihin. Erityisesti se, että järjestämislupa olisi sidottu tutkintoihin, joita tiettyillä erikoisaloilla ei ole tarjolla, uhkaa näiden alojen osaamisen ja oppilaitosten ylläpitämistä. Mikäli lakiehdotuksessa koulutuksen järjestämisluvan ehtona oleva vaatimus tutkintokoulutuksen järjestämisestä toteutuisi nyt esitetyn mukaisesti, usean erikoistuneen oppilaitoksen toiminta lakkaisi.

Tällaisissa tilanteissa oppilaitoksille tulee olla tarjolla erityinen koulutustehtävä jo pelkästään tärkeän osaamisen ylläpitämiseen Suomessa, mutta myös siksi, että eri toimialat ja niillä toimivat yritykset olisivat tasavertaisessa asemassa niiden alojen kanssa, joiden tarpeisiin on yhteiskunnan toimesta kehitetty virallisia tutkintoja, joita rahoitetaan valtionosuusrahoituksella. Toinen vaihtoehto on kehittää uusia tutkintoja ja/tai tutkinnon osia kattamaan kaikki elinkeinoelämälle tärkeät osaamistarpeet. Tämä olisi kuitenkin vastakkainen toimenpide jo päätetylle tutkintojen vähentämiselle.

Tutkinnon suorittamista ja osaamisen arviointia koskevien määräysten on tunnistettava, että erilaisilla koulutuksen järjestäjillä on erilaista henkilöstöä. Erikoistuneisiin osaamisalueisiin ei voida pätevästi pelkästään opettajan koulutuksessa, vaan niissä tarvitaan myös kouluttajia, jotka toimivat jatkuvasti käytännössä koulutettavalla alalla. Kirjaus siitä, että koulutuksen järjestäjän päättää, kuka suorittaa mm. tutkinnon perusteiden mukaisen osaamisen arvioinnin, on erittäin kannatettava.

16.12.2016

Työelämässä toimivien aikuisten osaamisen kehittämisen merkitys sekä tavoitteet, rooli ja asema koulutus- ja elinkeinopolitiikassa on tunnistettava edellytyksenä osaavan työvoiman saamiselle ja työurien pidentämisessä. Erikoisoppilaitoksilla, sekä aikuisten lisä- ja täydennyskoulutuksella ylipääntään, on huomattava merkitys suomalaisten työllistyvyyteen. On tärkeää, että työllisinä pysyminen ja sitä kautta työuran pidentyminen näkyy myös vaikuttavuusrahoituksen kriteereissä.

Meillä on varsin paljon keinoja työttömien kouluttamiseksi, mutta em. tavoitetta tukemaan tarvitaan myös elinikäisen oppimisen sisäistämistä. Tätä tuetaan koulutuspolitiikassa vaikuttavuusrahoituksen kriteerien lisäksi huolehtimalla myös lisä- ja täydennyskoulutuksen saatavuudesta erikoistuneilla osaamisalueilla, eli sisällyttämällä myös muu kuin tutkintoon johtava henkilöstökoulutus edelleen koulutuksen järjestäjän mahdollisuutena kehittää työssä olevien osaamista.

Elinkeinoelämän Oppilaitokset ELO ry:n hallituksen puolesta

Heidi Husari
Hallituksen puheenjohtaja

Jaana Lehto
Toiminnanjohtaja

ELO ry:n oppilaitokset:

ABB Oy, Business School	AEL
Askon ammattioppilaitos	AVA-instituutti
Avia College, Ilmailulaitos Finavia	Finnair ilmailuopisto
Jollas Instituutti	Kiinteistöalan koulutussäätiön ammatillinen oppilaitos
K-instituutti	Kone Oy:n teollisuusoppilaitos
Konecranes Instituutti	Markkinointi-instituutti
Meyer Turku Laivanrakennusoppilaitos	Mirka Akatemia
M.S.F. – oppilaitos Oy	Nokia teollisuusoppilaitos Oyj
POHTO	Rakennusteollisuuden koulutuskeskus
	RATEKO
Rastor Oy	Riihimäen ammattioppilaskoulu
Ruukki Teollisuusoppilaitos	Sanoma Akatemia
Sisun teollisuusoppilaitos	Suomen Ympäristöopisto SYKLI
Toyota ammattioppilaitos	UPM Teollisuusoppilaitos
Valmet Automotive Oy:n teollisuus-oppilaitos	Wärtsilä Vaasan konepajakoulu